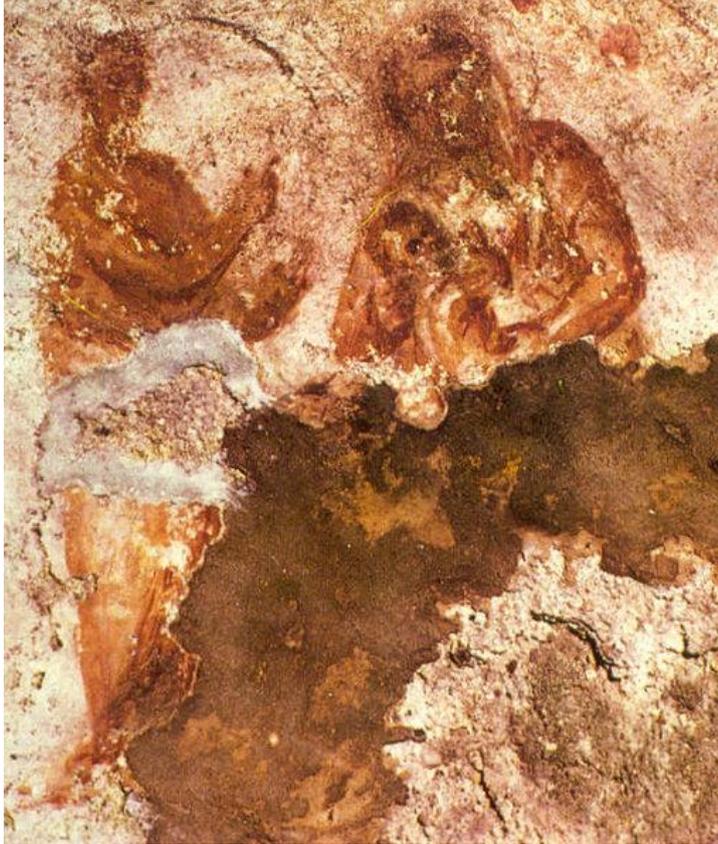

Balaam - tiež *Bileám*; *veštec*, pohanský prorok, ktorého moábsky kráľ Balák požiada, aby preklial *Izraelitov* putujúcich do zasľúbenej zeme a víťaziacich v bitkách s Moábcami; Balaam ale na Boží príkaz usadol na oslicu (pozri *Balaamova oslica*) a vydal sa na cestu; nevyslovil kľiatbu, ale im naopak požehnal a predpovedal veľkosť tohto národa: zrodenie hviezdy: Dávida (Numeri 22:28);

<http://de.wikipedia.org/wiki/Bileam>

Panna Mária a dieťa s prorokom Balaámom (Priscilline katakomby, neskoré 2.st.)

Balaamova hviezda - symbolický opis: hviezda zvestujúca narodenie kráľa Izraela *Dávida*; zvestovaná *veštom* a prorokom *Balaamom*; v umení *katakomb* sa nachádza vo forme *christogramu* (grécke písmená *IX* obopnuté kruhom); porovnaj *Betlehemska hviezda*; pozri *hviezda*

Balaamova oslica - príchod *Izraelitov* do údolia *Jordánu* vydesil *moabského* kráľa Baláka, že poslal *vešta* *Balaama*, aby ich preklial; jeho oslica bola nútená uhnúť z cesty anjelovi, ktorý bol pre Balaama neviditeľným; pri bitke oslica prehovorila ľudským hlasom a Balaam uvidel anjela s vytaseným mečom v ruke; zmena jeho správania považovaná za predobraz *Kristovho* zjavenia *apoštolovi Tomášovi* (pozri *neveriaci Tomáš*); odtiaľ má námet svoje miesto v kresťanskom umení; námet sa vyskytuje najmä vo výzdobe románskych a gotických chrámov, neskoršie už iba zriedkavo; ak má *Bileám* vo výjave jedno oko zatvorené a jedno otvorené, poukazuje to na jeho nedostatočné chápanie (St. Sauver, Aix; Rembrandt); pozri *osol*; *paralelizmus*

https://www.google.sk/search?q=Rembrandt:+Balaam+and+his+donkey&espv=2&biw=1840&bih=995&site=webhp&tbn=isch&imgil=-vA3lBpqrOvHM%253A%253BOH9Y0zuh_1alWM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FBalaam&source=iu&pf=m&fir=-vA3lBpqrOvHM%253A%252COH9Y0zuh_1alWM%252C_&usg=_sFsXwB7FsqEjnBdi7i0QP0nqls%3D&ved=0CGMQyjdqFQoTCPjW0-Wen8cCFca8Ggod6NgDVg&ei=Q_rlVbipEMb5auixj7AF#imgrc=hbgnuioM60JiTM%3A&usg=_sFsXwB7FsqEjnBdi7i0QP0nqls%3D

<https://en.wikipedia.org/wiki/Balaam>

<http://yousearch.co/images/Balaam%20and%20the%20Angel>

Balaám na oslici (reliéf, Basilica di San Zeno Maggiore, Verona, Taliansko, 12.st.)

Balaam a jeho oslica (iluminácia z Psalteria svätého Ľudovíta, 1260-1270)

H. Schedel (tlač): Balaám a oslica (Norimberská kronika, 1493)

Rembrandt: Bileám a jeho oslica (17.st.)

Rembrandt: Bileám a jeho oslica (1626)

Rembrandtova škola: Bileám a oslica (1626)

P. Lastman: Bileám a anjel (1611)

G. Doré: Anjel sa zjavil Balaámovi (drevoryt, 1866)

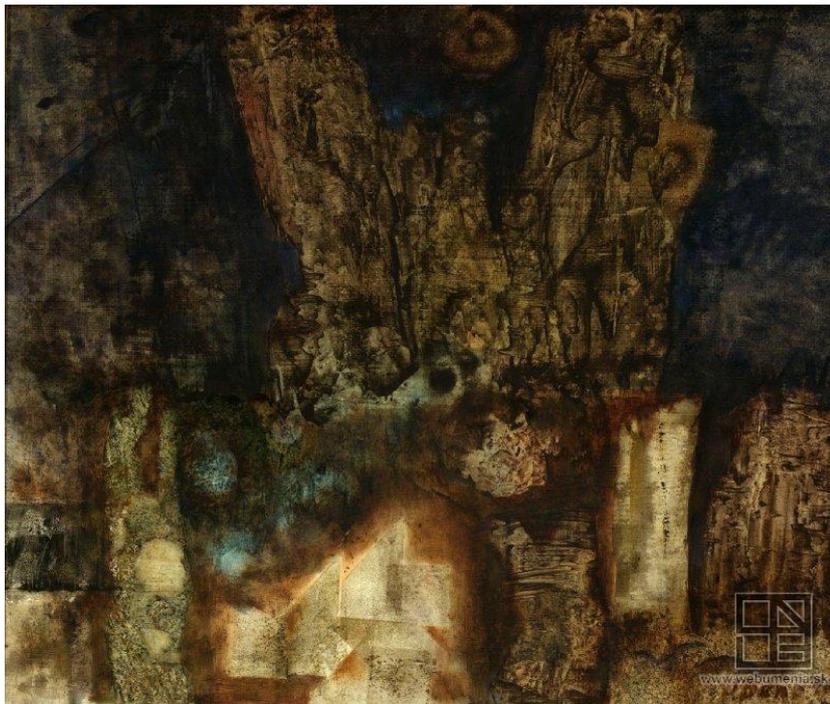
baladický, balada - chmúrny, pochmúrny, desivý, tajomný; lyricko-epická báseň s pochmúrnym dejom a tragickým zakončením

P. Sandby: Spevák balád (1760)

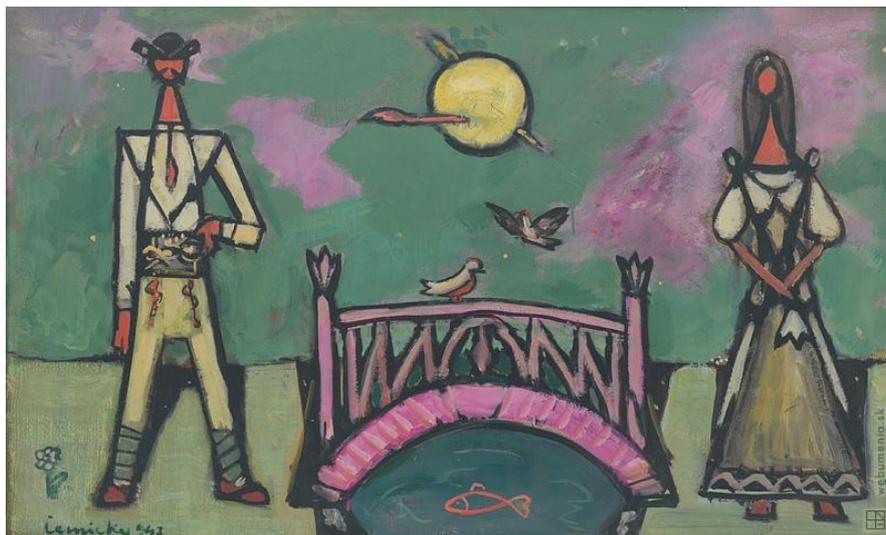
P. Sandby: Posledná reč umierajúceho a spoveď (1759)

J. Beňo: Balada (1970)

P. Romaňák: Balada (1963)

L. Čemický: Slovenská balada (1947)

O. Opršal: Vianočná balada (serigrafia, 1970-1974)

balalajka - pozri *hudobné nástroje strunové*

V. Vasnetsov: Žabia princezná (1918)

Balam - mayské pomenovanie *jaguára* ale aj kňaza predpovedajúceho budúcnosť (pozri *veštenie*)

Jordan: balamovia sú ochrannými božstvami v *mayskom náboženstve*; iba neurčito definovaní duchovia, ktorí ochraňujú človeka v každodennom živote (porovnaj v egyptskom náboženstve *Ka*, v kresťanstve *anjel strážny*, v antike: *larovia*, *penáti*); štyria balamovia stoja na hlavných miestach okolo dediny, aby chránili obyvateľov pred nebezpečnými zvieratami; na štyroch *svetových stranách* strážia aj dedinčanov pozemok pred zlodejmi

Biedermann: Mayovia balama zobrazovali na hlinených nádobách spolu s úponkami *lekna* alebo prebodnutého šípom bohyně *lásky*; v mýtoch juhoamerických kmeňov vystupuje ako ochranný duch *šamanov*; veľkú úlohu v kultoch tejto oblasti majú *jaguárie* dvojčatá

balarium - *baldachýn* na veľkých rímskych stavbách (napr. *Koloseum*)

balasrubín - ružová odroda *spinelu*; pozri *drahokamy*

Balaur - *monštrum* v rumunskom folklóre, podobné európskemu *drakovi*; jeho telo je pokryté šupinami, má krídla, plutvy a nohy, čo z neho robí dravce v rôznych terénoch; väčšinou má viac hláv, od troch po dvanásť, ale niekedy iba jednu vpredu a jednu na konci chvosta; Balaur bol často opísaný ako zviera epických rozmerov, ten, ktorý "sa dotýka fialového neba"; od európskych drakov s v mnohých ohľadoch líši; žije v podzemí a za každý rok izolácie mu narastie jedna hlava; okrem vydychovania ohňa, v niektorých verziách príbehu má schopnosť ovplyvňovať počasie a spôsobiť hromy, blesky a krúpy; takmer všeobecne Balaur zastupuje zlo, je silný a krutý; okrem zvieracích schopností má aj ľudské: hovorí ľudským hlasom a má rozum; predstavuje zlo, ktoré musí byť porazené za účelom oslobodenia princeznej; niektoré legendy hovoria, že ten, kto ho zabije, bude mať odpustené hriechy; Valašku sa verí, že jeho sliny môžu tvoriť *drahokamy*; termín Balaur je neznámeho pôvodu; zrejme pochádza z tráckeho bell alebo ber – „šelma, netvor“ (ktorého korene môžeme nájsť v gréckom mytologickom hrdinovi *Bellerophonovi*); pozri *slovanská mytológia*, *drak*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Balaur>

<http://www.sarahsawyer.com/2011/10/mythic-creature-the-balaur/>

Baldaccini César - (†1998); francúzsky sochár; je tvorcom trofeje César du cinéma, ktorá sa udeľuje za najlepšie výkony vo francúzskej kinematografii; jeho rané dielo používa spájkovanie a zváranie rôznych prvkov; v 1960 počas návštevy obchodníka so šrotom, keď hľadal kov pre svoje diela, uvidel hydraulický drvivý stroj v prevádzke a rozhodol sa experimentovať s ním v svojej práci; udivil svojich nasledovníkov tým, že ukázal tri drvené automobily na výstave v Paríži; tieto jeho „kompresie“ Césara preslávili; César vyberal konkrétne autá na drvenie, miešal prvky z rôznych farebných vozidiel; týmto spôsobom mohol ovládať povrchový vzor a farebnosť kusu; pozri *kompresia, francúzski sochári*

C. Baldaccini: Socha palec (2005)

C. Baldaccini: L'Homme de Figanières (1964)

baldachýn - z tal. baldacchino - brokát; pôvodne *hodvábna* látka z Baldachu/Bagdádu užívaná nad *trónom*, lôžkom, *oltárom*, *katafalkom* apod.; porovnaj *lambrekýn*; pozri *balarium*, *huppá*

1.symbol *nebies*; nebesá, prenosná alebo pevná *strieška* nad *trónom*, *oltárom*, *tabernákulom*; nesená na tyčiach nad *sviatosťou oltárnou* počas procesie

2.v stredovekej architektúre visutá *strieška* na *konzolách* alebo *stĺpoch* nad sochami, najmä v *gotike*

3.rezbársky motív nad *sedille* alebo *oltárom*

4.ozvučná *strieška* na *kazateľnicou*

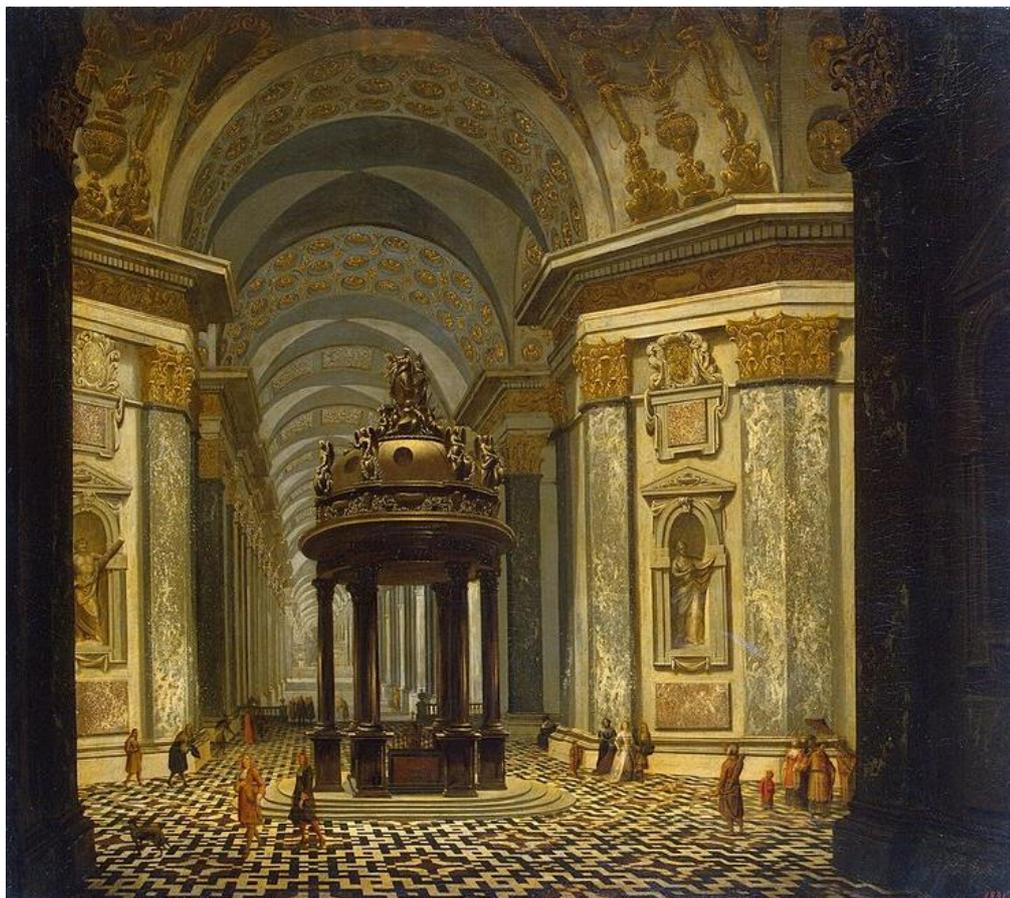
5.v *zlatníctve* ozdobná *strieška* u *monštrancie*, *cibória* alebo *pastofória*

6.pozri *markíza*

7.v *budhizme* symbol vládcu a cisára; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*

P. Berruguete: Sv. Dominik de Guzmán preseda autodafé (1495)

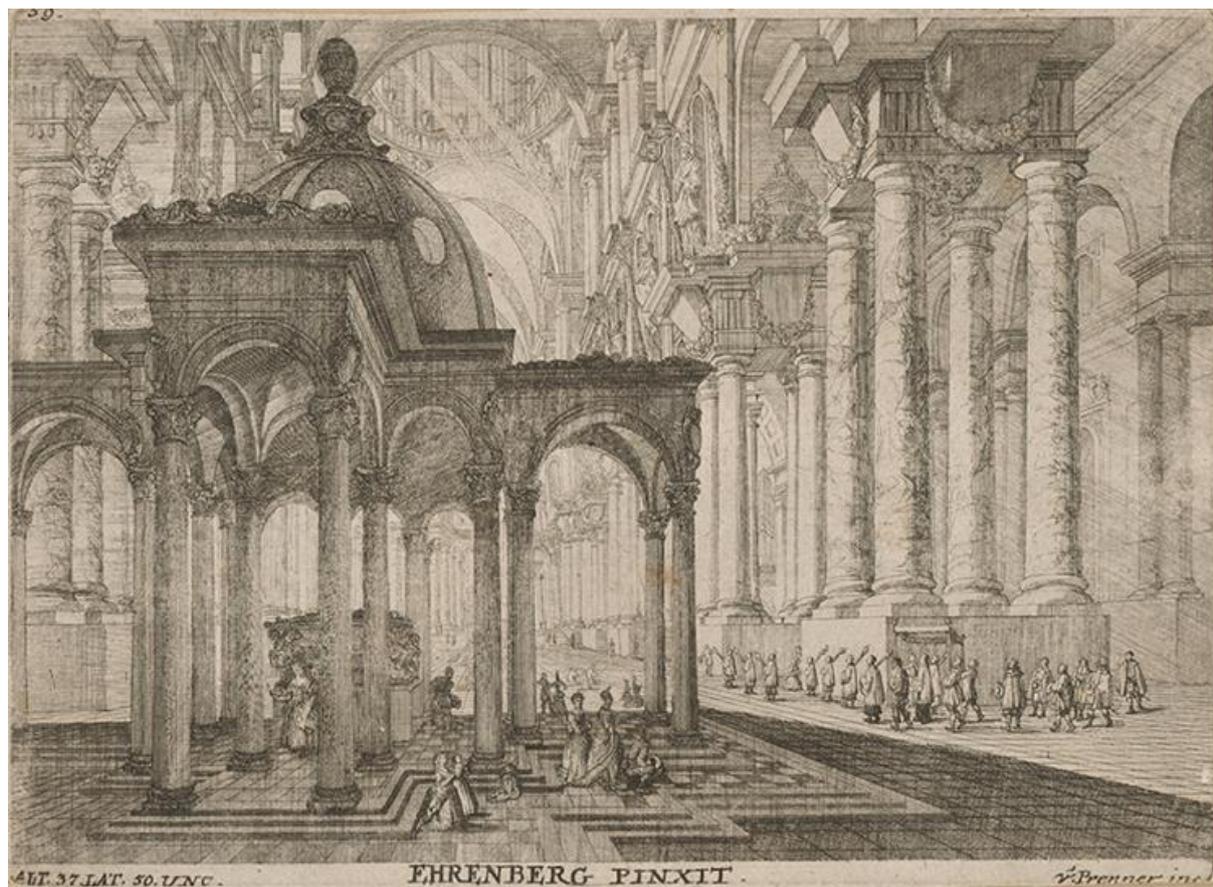
W. Schubert van Ehrenberg: Interiér kostola (1665)

E. de Witte: Interiér kostola (1660)

J. de Valdés Leal: Konverzia a krst svätého Augustína z Hippo sv. Ambrózom (1673)

A. J. Prenner a P. S. von Ehrenberg: Bohoslužby (1700-1760)

D. Chodowiecki: Detská izba (1770)

Baldini Baccio - (†1487); taliansky renesančný rytec, aktívny v rodnej Florencii; o jeho živote sa veľa nevie; životopisec *Vasari* poznamenal, že Baldini bol zlatník, ktorý mal spojenie s prácami *Sandra Botticelli* a bol žiakom Mäso Finiguerra; pozri *talianski rytci*

http://en.wikipedia.org/wiki/Baccio_Baldini

<https://www.google.sk/search?q=Baccio+Baldini&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=QN1kVcyZB4HRswGTxIGoDA&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

http://twoway.st/facets/production_likely_unlikely/Attributed%20to%20Baldini,%20Baccio

B. Baldini podľa S. Botticelli: Inferno 1 (rytina, 1481)

B. Baldini: Oslovenie Mínoa (vľavo). Oslovenie Paola a Francesky (rytina, Inferno V. , 1481)

B. Baldini: Cesta na Kalváriu (rytina, 1460)

B. Baldini: Triumf Lásky (rytina, 1464)

B. Baldini: Prorok Baruch (rytina, 15.st.)

B. Baldini: Sibyla Kumská (rytina, 15.st.)

B. Baldini: Theseus a Ariadna (rytina, 15.st.)

Baldock Jonathan - (*1980); anglický umelec; narodil sa v Pembury a žije a pracuje v Londýne; pozri *opus anglicum*

<http://www.jonathan-baldock.com/works/Opus-Anglicum/>

https://www.google.sk/search?q=Baldock+Jonathan&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tb o=u&source=univ&sa=X&ei=vRRmVY_1DIm5Uai8gIAL&ved=0CCcQsAQ

<https://www.google.sk/search?q=Baldock+Jonathan&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tb o=u&source=univ&sa=X&ved=0CCYQsARqFQoTCKupmOGEmsgCFQcycgodfGINpw>

http://www.saatchigallery.com/artists/jonathan_baldock.htm?section_name=new_britannia

J. Baldock: John (cesto, stuha, polystyrén, oči bábiky, umelé vlasy, 2008)

J. Baldock: Adriana (često, kolíky, polystyrén, 2007)

J. Baldock: Kentaur (plst', hodvábné vlákno, polymérna pena, vata, drevo, kov, 2014)

Baldousz Robert Wilemst de - (†1659); ďalšie mená de Badous, de Badoux, de Baudoes, de Baudous, de Baudouz, de Beaudoux, de Bedous, de Boudez, de Boudoes, de Boudous; flámsky rytec; narodil sa v Bruselu, aktívny bol v Amsterdame (1591-1644), Leidene (1644-1648), Rijnsburgu (1653-1654), Wassenaar (1659); pozri *flámski rytci*

<https://art.famsf.org/robert-willemsz-de-baudous>

R. W. de Baldousz: Rímska cirkev (1605)

R. W. de Baldousz podľa H. Goltzius: Z tmy beztvareho chaosu vystupuje svetlo (16.-17. st.)

Baldrige Jamie - (*1975); americký fotograf z Louisiany; vytvára vysoko neskutočné výjavy v štýle Tableau Vivant digitálnou technikou; pozri *digitálni umelci*

J. Baldrige: Vzor oškľivosti (Tableau Vivant, digitálna fotografia, 2014)

Baldung Grien Hans - (†1545); tiež Hans Baldung Grün; nemecký umelec v maliarstve a grafike, ktorý bol považovaný za najviac nadaného študenta *A. Dürera*; v priebehu svojho života Baldung vyvinul osobitý štýl, plný farieb, prejavu a predstavivosti; produkoval veľkú a rozsiahlu paletu prác, vrátane portrétov, drevorezov, oltárnych obrazov, kresieb, tapisérií, alegórií a mytologických motívov; pozri *nemeckí maliari 16.st., nemeckí maliari renesanční, návrhári drevorytu*

<http://www.wikiart.org/en/hans-baldung/aristotle-and-phyllis>

http://en.wikipedia.org/wiki/Hans_Baldung

<http://www.lessing-photo.com/dispimg.asp?i=40020429+&cr=652&cl=1>

<http://www.lessing-photo.com/search.asp?a=1&kc=2020202032F0&kw=16TH+CENTURY&p=21&ipp=32>

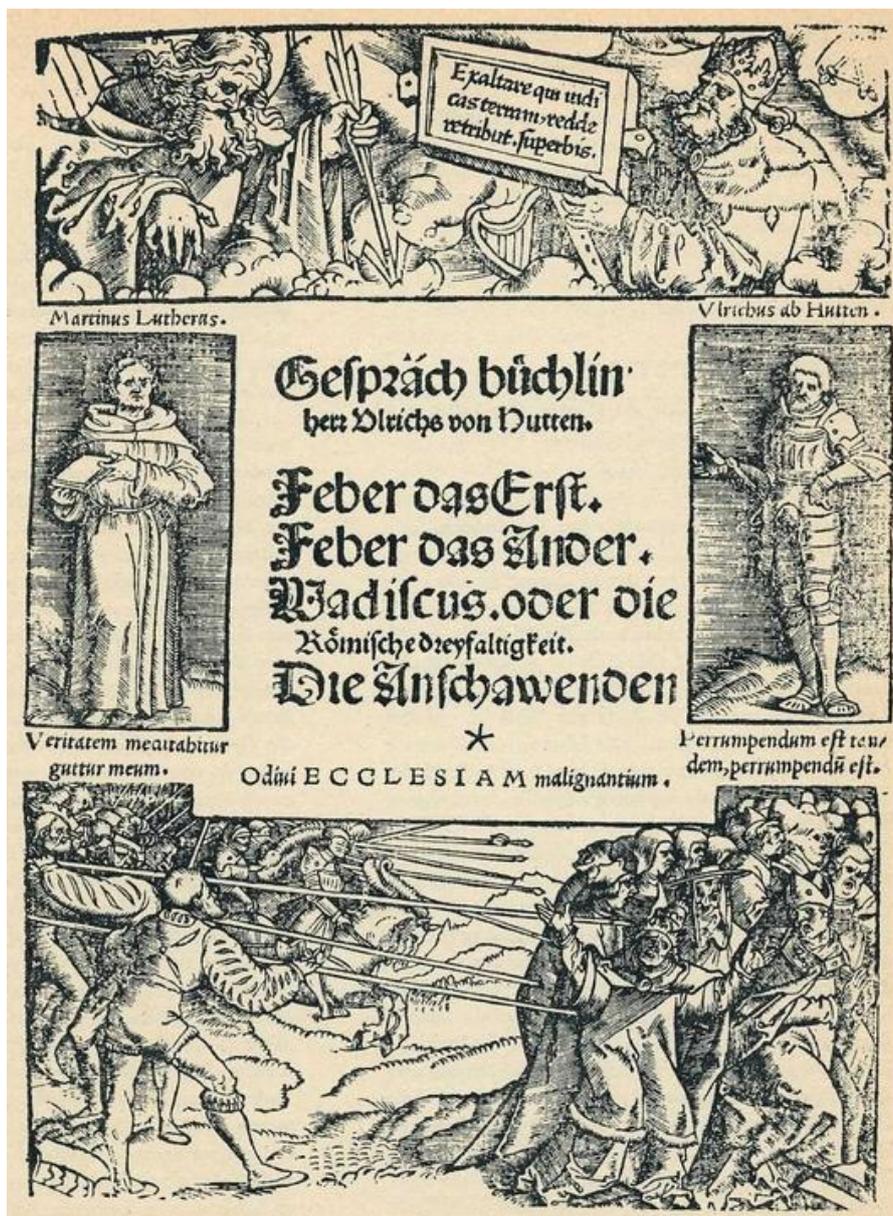
<http://www.uni-due.de/collcart/es/sem/s26/material-ps/bilder-klein.htm>

<http://www.uni-due.de/collcart/es/sem/s26/material-ps/bild04.htm>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8495245862/in/photostream/>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8492537932/in/photostream/>

<http://art.famsf.org/hans-sebald-beham/betrayal-christ-196330378>

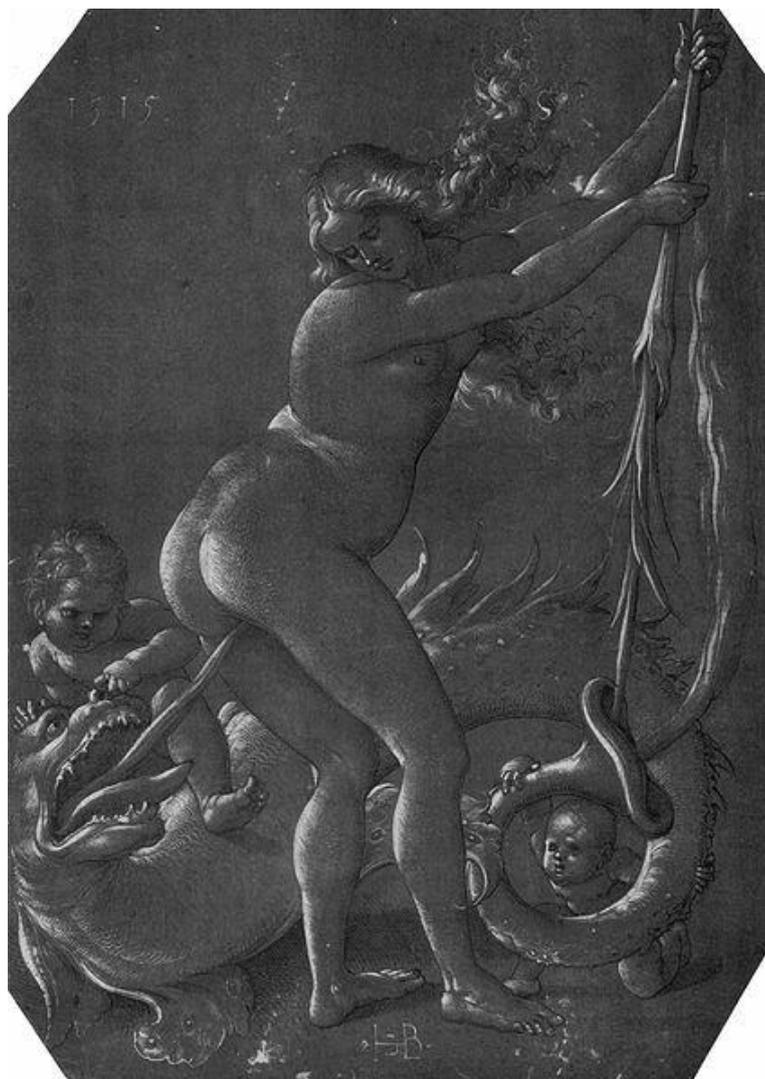
Titulná strana k Huttenským rozhovorom (brožúra so štyrmi drevorezmi H. Baldunga, 1522)

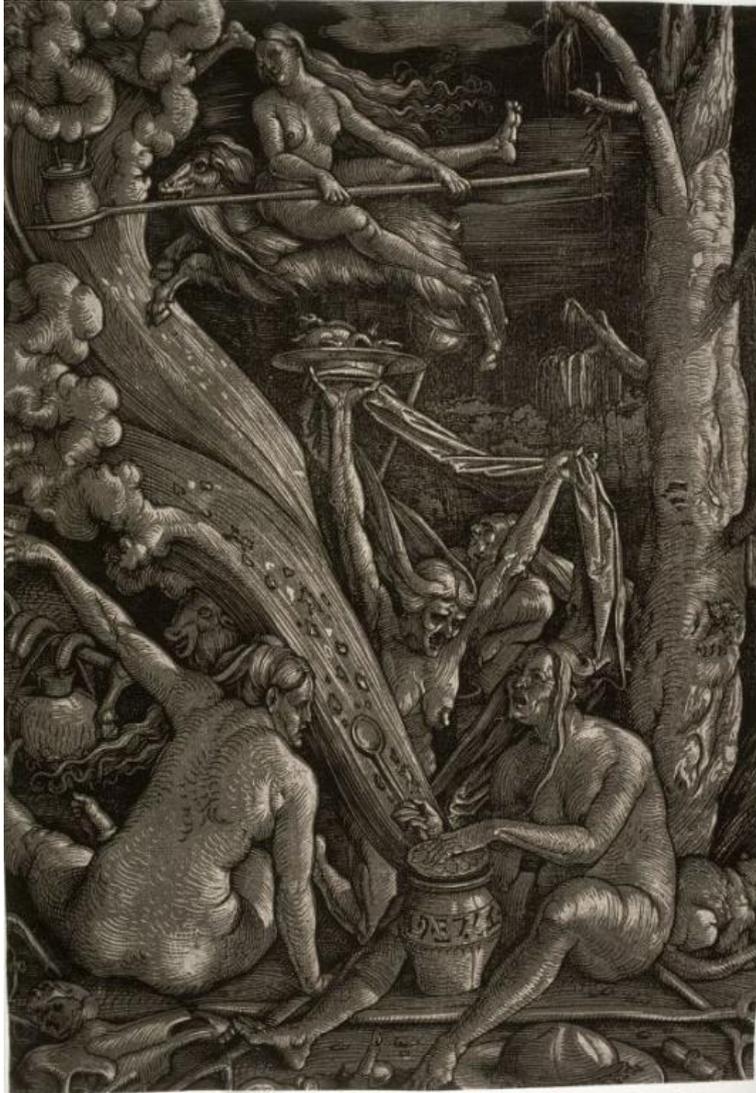
H. Baldung Grien: Videnie sv. Jána (1511)

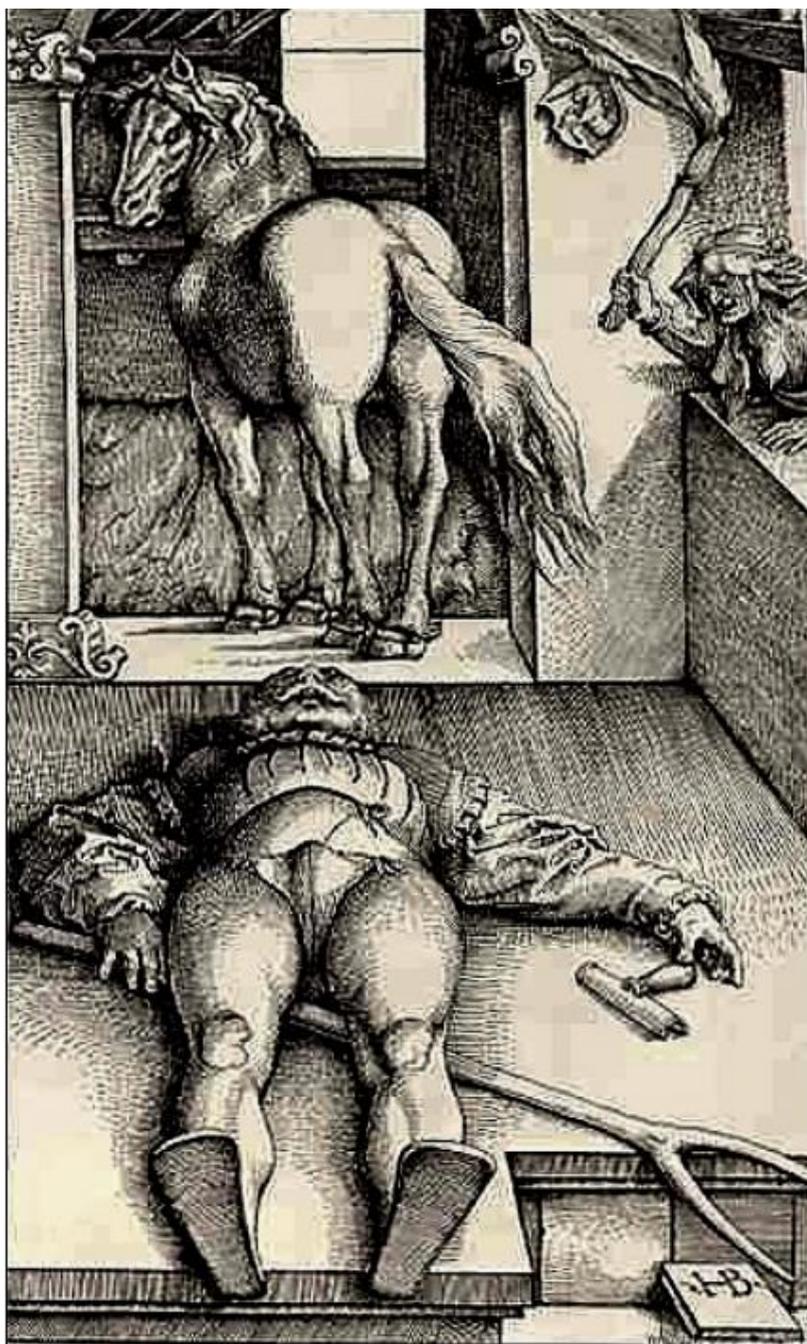
H. Baldung Grien: Kristus ako záhradník. Noli me tangere (1539)

H. Baldung: Čarodejnica (šerosvitový drevoryt, 1515)

H. Baldung: Sabat čarodejníc (šerosvitový drevoryt tlačený čiernou a sivou, zelenou; 1510)

H. Baldung: Čarodejnica, kôň a farmár (drevoryt, 16.st.)

H. Baldung: Adam a Eva (1519)

H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (1513)

H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (perokresba, 1503)

H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (drevoryt, 1513)

Baldur - tiež Baldr, Balder; boh v *severskej mytológii*, kde má ústrednú úlohu; je druhý syn *Odina* a bohyně *Frigg*; napriek tomu jeho presná funkcia je trochu sporná; je často interpretovaný ako boh lásky, mieru, odpustenia, spravodlivosti, svetla alebo čistoty, ale nie je priamo doložený ako boh ako taký; je druhým synom boha *Odina* a bohyně *Frigg*; jeho dvojčaťom je slepý boh *Hodr*; krásny boh svetla a leta, najlepší z bohov; jeho smrť zapríčinil ľstivý *Loki* (pozri *imelo*); nasledoval zánik bohov aj ľudí (pozri *súmrak bohov*), po ktorom prišla nová generácia bohov a ľudí, združených okolo *Baldura* (podľa niektorých teórií Baldur sa stal či bol kópiou *Krista*); *solárne božstvo*; *smrek*; *Skadi*, *severskí bohovia*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Baldr>

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4%D1%80>